

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty, kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr. na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemmieście n. Drw.

Rok II. | Nowemiasto n. Drwęcą, sobota dnia 20. kwietnia 1935 r. | Nr. 48

W radosne święto zmartwychwstania.

Niech zmartwychwstanie nadzieja i wiara w przyszłość Polski.

Do najdawniejszych wierzeń wszystkich ludów świata należy przedewszystkiem **wiara w zmartwychwstanie**. Już człowiek pierwotny wierzył w zmartwychwstanie słońca po długiej nocy zimowej, wierzył także w zmartwychwstanie wiosny, która zamarłą naturę budzi do nowego, promiennego życia.

Najpiękniejszą jednak jest wiara w zmartwychwstanie człowieka, wiara w odrodzenie serc ludzkich, którą nam dała pamiątka prawdziwego Zmartwychwstania Pańskiego. Wiara, że Chrystus zmartwychwstał, wiara że przy dobrej woli zmartwychwstać może wszystko **co dobre, piękne i wzniosłe** — przyniosła ludziom pogodę ducha i optymizm i te czynniki odgrywały zawsze rolę przewodnika na bezdrożach życia człowieka.

Pamiętamy jeszcze dobrze te czasy, kiedy to corocznie wznosząc hymn „Alleluja“ na wszystkich obszarach rozdzielonej Ojczyzny, krzepiliśmy się wiarą w cudowną moc wskrzesicielską idei Zmartwychwstania. Ile razy dzwon rezurekcyjny bił godzinę Zmartwychwstania Pańskiego i oznajmiał światu tę radosną nowinę — tyle razy serca nasze zbierały nadzieją i wiarą, że i nam wybije godzina wyzwolenia.

I gdyby ta wiara w odrodzenie była również mocną i w wolnej Polsce gdyby ludzie u nas naprawdę głęboko wniknęli w istotną treść idei Zmartwychwstania Pańskiego, może jeszcze pomysłniej ukształtowałby się los narodu i państwa. Polacy przedewszystkiem pamiętać winni słowa boskiego Zbawiciela, który już po Swem Zmartwychwstaniu rzucił ludzkości nakaz i apel: „**Przykazanie nowe daję wam, abyście się spolem miłowali**“.

Jakże silną i potężną byłaby zmartwychwstała Polska, gdyby ta Chrystusowa miłość wzajemna zdołała u nas zapłonąć jasnym i serdecznym płomieniem? O ileż łatwiej dałoby się zwalczyć nędzę powszechnego zubożenia i jakże łatwiejszą byłaby wspólna praca

narodu nad wydzwignieniem państwa na najwyższe wyżyny potęgi mocarstwowej i chwały.

W dzień Zmartwychwstania Pańskiego niechby sobie ludzie w Polsce uprzytomnili, jakie z Boskiego nakazu płyną wytyczne dla

zmartwychwstałej Polski. Ojczyzna nasza bowiem powstała nie z przypadku, ale **dzięki żywotności i niezniszczalnym siłom narodu**.

I dlatego właśnie Polska powstała do nowego samoistnego bytu nie poto, aby na chwilę zabłysnąć jak meteor i zgasnąć — lecz aby zacząć życie nowe, pełne siły i potęgi, oparte o inne czynniki, niż te, które do jej niewoli niegdyś się przyczyniły.

Przeżywamy dziś cprawda **lata ciężkiego przesilenia**, które brzemieniem trosk spadło na całe społeczeństwo. Ale jednak zdajemy sobie wszyscy sprawę że przez te ciężkie chmury przebija się coraz jaśniejszy promień słońca. Bo oto nietylko wierzymy, że **minie kryzys a wraz z nim widmo nędzy**, ale też widzimy, że **pracą całego narodu przygotowuje się grunt pod tę lepszą przyszłość**.

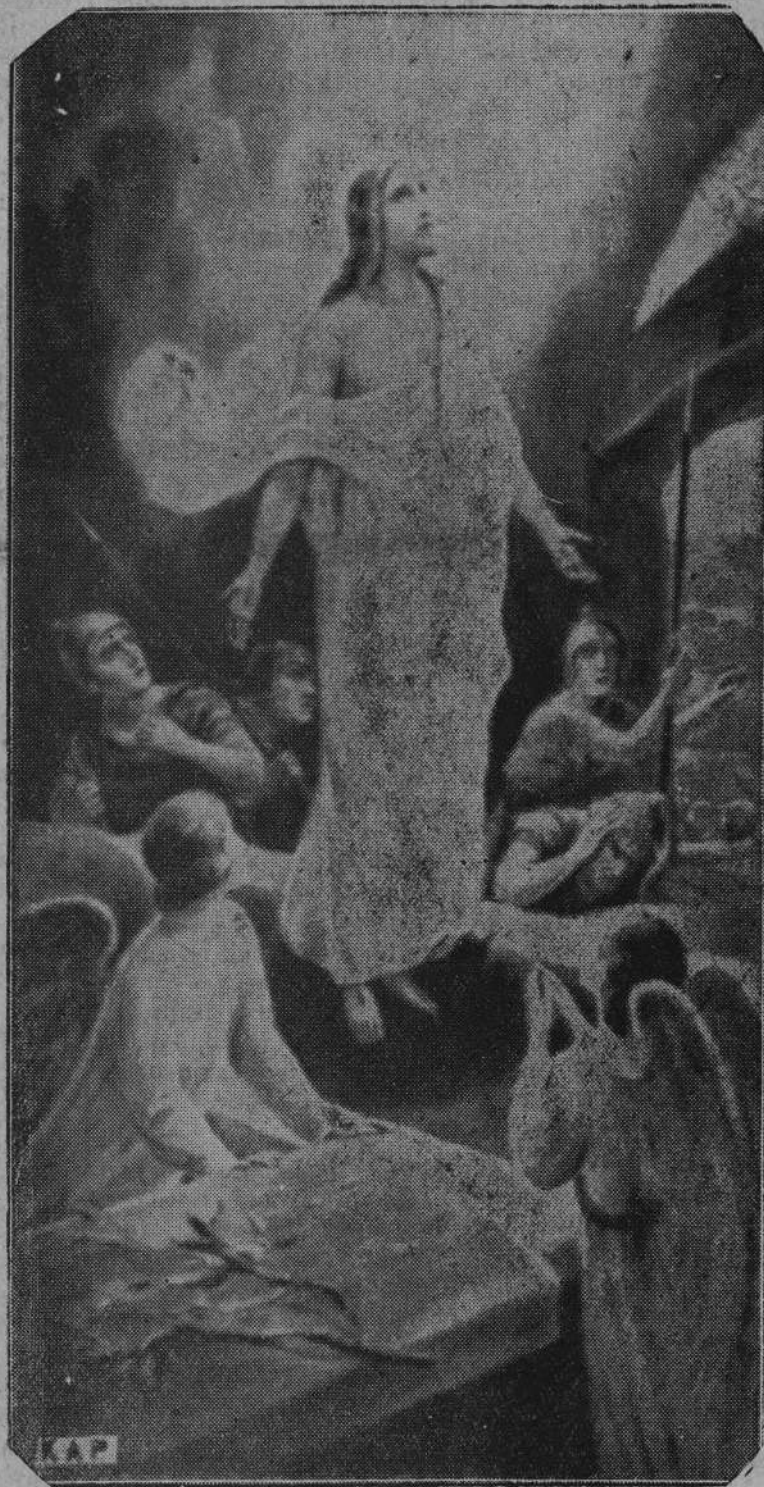
Widzimy, jak **Polska w rodzinie narodów staje się coraz bardziej szanowaną**, spełniając misję szerzenia hasła pokoju i porozumienia się na ziemi. Nowa Konstytucja utrwaliła wewnątrz kraju **fundamenty dalszej konsolidacji państwa** na zewnątrz zaś dokonaliśmy również wielkich dzieł utrwalając pokój wśród narodów i na tym pokoju opartą potęgę Ojczyzny.

W tej więc nowej i przełomowej dobie dla polski winna przetrwać się i odrodzić przedewszystkiem dusza narodu Zapanować musi nie tylko na ustach, ale w sercach i czynach narodu, ta miłość społeczna, która stać się może największym czynnikiem twórczym w budowie potęgi państwa. Czas bowiem aby w zmartwychwstałej Polsce zatriumfowały słowa zmartwychwstałego Chrystusa: „**Przykazanie nowe daję wam, abyście się spolem miłowali**“.

Wszystkim Szan. Prenumeratom, Czytelnikom i Przyjaciółom naszego pisma składamy najserdeczniejsze

zyczenia
święteczne

REDAKCJA.

Zmartwychwstanie

W modlitwie matka zatoneła Pana...
Przed zamglonemi od łez jej oczyma
każda znów Syna krwią rozbłysła rana.
Zda się jej jeszcze, że w objęciu trzyma
to ciało martwe i że drżące dłonie
objęły głowę w cierniowej koronie.

I widzi, jako cień powieki skrywa
oczy jej Syna, bolesne i chmurne,
i tę łzę widzi, co powoli sływa
przez krwi zastygłej korale purpurne
i krążąc usta rozchylone,
aż na jej wdowią opada zasłonę.

I oto nagle w zacisznym ogrodzie
szepł jakiś kwiatów pochylił kielichy,
bo stare słońce śpi jeszcze na wschodzie,
a pełnym światła stał się ogród cichy.
— Maryjo widzisz — szepł przestrzenią wionie
zda się, że światu drugie słońce płonie.

A oto nagle drgnęły drzewa sennie
i rozszumiały się z wiatru powiewem,
a otrząsając lzy rosy promienne,
radosnym, dziwnym rozłkały się śpiewem
— Maryjo, słyszysz? Pieśń życia radosna
snuje się wokół, czyż powraca wiosna?

Czy po raz drugi wiosna świat przejmuję?
Potęgą życia drżą nasze konary,
Potęgą życia w naturze się snuje
i jakaś radość przejmuję bez miary.
Maryjo, słyszysz? To natura cała
na rozkaz Syna Twego zmartwychwstała!

A ona?... Ona dojrzała grób pusty
tam, w Józefowym dalekim ogrodzie
i odrzucone silną ręką chusty
i blask, jak gdyby o słonecznym wschodzie
i ona jedna przez swe zmiłowanie
dzieliła syna swego Zmartwychwstanie!

Marja Czeska-Mączyńska.

Dodatek Rolniczy

Przednówek w oborze.

W najlepiej prowadzonych gospodarstwach popełnia się w miesiącach wiosennych szereg błędów wynikających z niedoboru pasz. Kończy się siano, puste piwnice, rozkopane i kończące się kopce. Cała nadzieja i ratunek zwykle w kiszzonek o ile je gospodarstwo oczywiście posiada. Gdzie ich nie ma — gorzej. Mniej damy bydłu, w oczach nam chudnie. Toteż cała praca zimowa i starania włożone w oborę w ciągu 5-6 tygodni idą na marne. Z ładnej obory zostają szkielety.

Chcąc jakoś te braki załatać, przez palce patrzymy na to, jak służba spasa resztki karmy. Dużo zginiętych okopowych wędruje do żłobów, mniej świeża słoma idzie na sieczkę. Byle przetrzymać do pastwiska.

Aby do takiej gospodarki, nie dopuścić, zbadajmy już dziś nasze zapasy i potrzeby. Może przez celowe wprowadzenie oszczędności w żywieniu uda się jeszcze niejednego uniknąć i jakoś, z kredką, cały inwentarz wyżywić.

Po zbadaniu pozostałych zasobów zacznijmy więc ściśle przestrzegać wyliczonych norm w żywieniu. Przy całej oględności uważajmy jednak, aby chwilę przejścia z żywienia zimowego na letnie przygotować stopniowo, unikając gwałtowności w przechodzeniu z jednych karm na drugie. O ile mniej niebezpiecznym mogłoby tu być przejście z żywienia oborowego na dobre pastwisko, o tyle ostrożnym musi być rolnik we wszelkiego rodzaju okopowiznach i kiszzonek. Znanym jest przecież fakt innego składu chemicznego okopowych wiosną niż jesienią. Weźmy dla przykładu ziemniaki, z wiosną, na skutek kiełkowania, wytwarza się w nich związek trujący zwany solaniną. Nieuważne skarmianie ziemniaków skiełkowanych nabawić może zwierzęta przewlekłych chorób.

Znaną też jest wiosną większa wrażliwość zwierząt na wszelkie schorzenia przewodu pokarmowego. Nie wolno więc jej jeszcze zwiększać przez nieostrożne spasanie dużych ilości nadpsutej okopowizny. Ostrożność nigdy — nawet w czasie wiosennego braku nasz — nie zawadzi. Buraki, ziemniaki i t. p. należy również troskliwie płukać, zważając nadto, by kiełki nie dostawały się do żłobów.

W okresie wiosennym, kiedy coraz więcej miejsca na śpichrze, przypominamy też sobie zwykle o spasanu ziarna łubinu. Na kilku wybrakowanych koniach próbujemy jego działanie a potem zadajemy go całej stajni najczęściej z parowanymi ziemniakami. Nigdy nie zawiele przestrzeg z takim żywieniem! Zwłaszcza ze stopniowym wprowadzaniem tej karmy do stajni. Lepiej rozłożyć wprowadzanie dawek łubinu na tydzień czy 10 dni dłużej, niż wprowadzać je zbyt pośpiesznie. Pamiętajmy bowiem, iż domowymi zabiegami nigdy nie odgoryczymy go w zupełności. Pewna zawartość goryczy czy nawet po moczeniu w wodzie bieżącej, uparowaniu i ponownym moczeniu zawsze pozostanie.

Dużą ostrożność cechować też winno spasanie (zwykle w wielkich ilościach!) kiszzonek z wytlóków buraczanych. Nie zapominajmy, iż zwierzęta odzwyczajały się przez zimę od pasz tego rodzaju. Należy dać zwierzętom możliwość przystosować się do tych pasz. Uwagi te szczególnie zawsze są na czasie dla obór mających kiszzonek z wytlóków buraczanych, Karma ta z wiosną szybko się psuje. Stąd też wielki pęd ku przedszemu jej skarmianiu.

Pamiętajmy w tym czasie o dodatku kredy szlamowanej.

Starajmy się naknajdłużej utrzymać wiosną stały porządek żywienia. Podzielmy tak zapasy, aby choć na mniejsze dawki, ale wszystkiego starczyło. Szczególnie odnosić się to będzie do siana. Nie powinno go zabraknąć szczególnie dla sztuk młodych, rosnących.

Napoczynanie kiszzonek z liści rozpocząć już po dokładnym skarmieniu innych pasz okopowych. Pamiętajmy, iż lato obfituje w takie niespodzianki, jak w susze, ulewy itp. Trzeba więc być przygotowanym, że niejedno co się na ten czas oblicza może zupełnie zawieść. Dlatego i w lecie przyda się kiszzonek jako rezerwa.

Z wyganianiem bydła na pastwisko nie należy się zbyt spieszyć. Na młodej trawie więcej wczesne wyganianie robi szkody niż pożytku. Trzeba pozwolić roślinności pastwiskowej dobrze się wzmacnić. Potem dopiero można paseszenie na dobre rozpocząć.

W sprawie przyjmowania członków nadzwyczajnych.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe podaje do wiadomości firmom handlowym pracującym z rolnictwem, że w myśl § 10 statutu T.R.P. przyjmowani są członkowie nadzwyczajni do Tow. Roln. Pow. na następujących zasadach.

- 1) Członek nadzwyczajny, którym zazwyczaj jest zarejestrowana spółdzielnia rolnicza lub bankowa, przedsiębiorstwa gospodarczego, pracujące dla dobra rolnictwa których zakres działania obejmuje teren działania Tow. Roln. Pow. gdzie przystąpi na członka T.R.P., ma te same prawa co i członkowie zwyczajni.
- 2) Członek nadzwyczajny może przy firmie swojej umieścić wzmiankę o przynależności swej do Towarzystwa.
- 3) Członek nadzwyczajny może korzystać ze współpracy organiz. Towarzystwa.
- 4) Składkę dla członków nadzwyczajnych ustalił Zarząd T.R.P. na 10,—zł. miesięcznie.

Na dobrze umotywowany wniosek składka może być w stosunku do stosunków majątkowych członka odpowiednio obniżona.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe przed ugruntowaniem się nie zabiegało o pozyskanie członków nadzwyczajnych. Obecnie jednakże popierać będzie jedynie te przedsiębiorstwa, które ściśle z rolnictwem współpracują i przystąpią w charakterze członka nadzwyczajnego do naszego Towarzystwa.

T.R.P.

Skrzynka pytań i odpowiedzi.

Usunięcie robotnika z mieszkania.

Pyt. Robotnik rolny zajmuje u mnie na podstawie umowy mieszkanie, w zamian za co pracuje przez 6 tygodni i płaci 30,— zł rocznie. Z powodu niestawienia się robotnika do pracy mieszkanie mu wypowiedziałem. W jaki sposób mogę tego robotnika z mieszkania usunąć?

Odp. Wedle przedstawionego przez Pana stanu sprawy niewiadomo, czy uważać przedmiotową umowę za najem mieszkania, czy też za świadczenie usług. Jeżeli n. prz. rolnik oddaje w swym budynku robotniczym robotnikowi mieszkanie za co ten ostatni pracuje u niego przez pewną ilość dni, to czynność taką należałoby zakwalifikować jako umowę o świadczenie usług. W tym przypadku nie miałyby zastosowanie ustawa o ochronie lokatorów. Przypadek zaś przedstawiony przez Pana uważać raczej należy za najem mieszkania, gdyż robotnik oprócz dostarczonej pracy płacił ma część czynszu za mieszkanie w pieniądzu. W tym przypadku znajdzie zastosowanie ustawa o ochronie lokatorów.

Wedle powyższej ustawy można wypowiedzieć mieszkanie tylko z ważnych powodów, między innymi jeżeli lokator zalega z zapłatą dwóch po sobie następujących rat czynszu. O ile czynsz jest płatny rocznie, to powód do wypowiedzenia zaistnieje dopiero, gdy robotnik będzie zalegał za 2 lata. W najlepszym razie uważać można poszczególny dzień pracy za jedną ratę i wypowiedzieć mieszkanie, jeżeli robotnik mimo dwukrotnego wezwania nie stawia się bez powodu do pracy. Gdy robotnik dobrowolnie mieszkania nie opróżni trzeba go zapoznać przed właściwy Sąd Grodzki i uzyskać wyrok eksmisyjny, a wyrok ten następnie oddać komornikowi do wykonania. Za zaległości w placeniu czynszu służy Panu ustawowe prawo zastawu na przedmiotach wniesionych przez lokatora do mieszkania t. zn. bez zezwolenia Pana nie wolno zajęte przez Pana przedmioty z mieszkania usunąć. Po wyroku sądowym, zasądającym na zapłatę, mógłby Pan prowadzić egzekucję na całym majątku dłużnika.

Jeżeli lokator jest zupełnie bezrobotnym, to do końca I. 10 br. możnaby go usunąć z mieszkania jedynie z b. ważnych powodów n. prz. jeżeli obrzydza swym zachowaniem pobyt współmieszkańcom domu, jeżeli zakłóca poważnie porządek w domu albo nie przyjmuje pracy, odpowiadającej jego kwalifikacjom itp.

Organizowanie dalszych spółkowych odtłuszczarni mleka.

Wzorem Tuszewa — po odbyciu 2 dniowego kursu mleczarskiego dla delegatów Kółek rolniczych — odbywa się organizacja dalszych Spółek mleczarskich. Nowe Spółki mleczarskie powstały w Kazanicach, Prątnicy, Tylicach w Krzemieniewie i Nielbarku. Poza tym zreorganizowana została odtłuszczarnia mleka w Swiniarciu. Dalsze spółki są w organizacji. Zorganizowane spółkowe odtłuszczarnie mleka już w pierwszych miesiącach swego istnienia wykazują pożyteczną działalność i przynoszą dość pokaźne korzyści dostawcom mleka. Poza tym b. poważnie przyczyniają się do zmniejszenia wyzysku ze strony całego szeregu prywatnych mleczarzy.

Krażą pogłoski, że podobno wiele takich odtłuszczarni prywatnych istnieje nielegalnie. Możeby władze temi ośrodkami się zainteresowały.

Obserwator.

Nowe legitymacje członkowskie.

Komunikujemy członkom naszym, że legitymacje członkowskie wydane przez zarządy Kółek Rolniczych na rok 1934/35 są ważne do dnia 10 maja br. Po tym terminie należy się zaopatrzyć w nowe legitymacje członkowskie, które będzie można nabyć u skarbników K. R. na początku maja br.

TRP.

Lokale na zebrania Kółek Rolniczych.

We wielu Kółkach Rolniczych jest zwyczaj, że zebrania odbywają się w oborzy. Ponieważ b. często słyszy się ze strony rolników głosy że będąc w oborzy trzeba zawsze coś stracić, a każdy z groszem dziś się liczy, i dlatego często na zebrania uczęszczać nie może. Towarzystwo Rolnicze Powiatowe prosi Kółka Roln. aby postarały się o odbywanie zebrań w szkole względnie świetlicy lub lokalu gminnym. W oborzy b. często przeszkadzają w obradach pijacy, co bardzo poważnie podważa autorytet Kółka Roln., a z drugiej strony stwarza niechęć członków do uczęszczania na zebrania.

T. R. P. prosi o zawiadomienie nas w terminie 1 miesięcznym o przeniesieniu lokalu zebrań.

T. R. P.

Nadsyłanie sprawozdań miesięcznych.

Powołując się na konferencję odbytą z Zarządami Kółek Rolniczych, Towarzystwo Rolnicze Powiatowe prosi Zarządy Kółek Rolniczych o regularne nadsyłanie sprawozdań miesięcznych. Jak ze sporządzonego zestawienia nadsyłanych sprawozdań miesięcznych wynika nadsyła regularnie swoje sprawozdanie tylko 19 Kółek Roln. Pozostałe Kółka Rolnicze nadsyłają sprawozdania miesięczne nieregularnie, a są i takie które sprawozdań wogóle nie nadsyłają.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe prosi przeto o dopełnienie tego obowiązku, tembardziej iż nieregularne nadsyłanie sprawozdań obniży klasyfikację Kółka.

W przyszłości T. R. P. wymieniać będzie tę Kółka które sprawozdań regulaminu nadsyłać nie będą.

Protokółarze są do podjęcia w biurze T.R.P.

T. R. P.

Nabywanie maszyn rolniczych.

Zwracamy uwagę członkom naszym na komunikat nasz ogłoszony w poprzednich dodatkach rolniczych miejscowej prasy, że przed kupnem jakichkolwiek maszyn rolniczych powinni się członkowie wpierw przekonać o cenie w Tow. Roln. Pow.

T.R.P.

Dodswiadczenie z mączką makuchową.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe komunikuje, że Zakłady Przemysłu Tłuszczowego „Union“ w Gdyni mogą oddać dla celów doświadczalnych jeszcze pewną ilość mączki makuchowej (na ca 50,— 60 krów) bezpłatnie dla celów doświadczalnych.

Prosimy zatem hodowców bydła o zgłoszenie swojego zapotrzebowania niezwłocznie do T. R. P.

TRP.

Dwie wycieczki.

Zgodnie z nakreślonym programem prac organizuje Towarzystwo Rolnicze Powiatowe w czerwcu br. jedną wycieczkę do Krakowa przez Warszawę i Częstochowę a na początku lipca, drugą wycieczkę rolniczo-krajoznawczą do Gdyni.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe poczyniło już odpowiednie starania o zniżki kolejowe, które będą bardzo poważne i o inne ulgi.

Z uwagi na to, że wielu rolników wyrażało życzenie zwiedzenia Częstochowy i Krakowa oraz Gdyni prosimy o zgłoszenie się w T. R. P. celem zasięgnięcia bliższych danych.

T. R. P.

Zebrania Kółek Rolniczych na dzień 22. IV. 1935 r.

Grabowo	o godzinie 16-tej.
Kazanice	„ 16-tej.
Wałdyki	„ 14-tej.

Pan Prezydent ojcem chrzestnym u mieszkańców pow. morskiego.

PUCK P. Prezydent Rzplitej wyraził ostatnio swą zgodę na zapisanie w kościelnych księgach metrykalnych jako ojca chrzestnego 11-go z rządu syna p. Władysława Praca z Grabowca, powiat morski i 7-go z rządu syna p. Jerzego Plockiego z Rumji powiat morski. Chrzęściancy otrzymali z kancelarii cywilnej p. Prezydenta książeczki PKO. z kwotą po 50 zł. i fotografię p. Prezydenta własnoręcznie podpisaną.

